

NOI RIFORMATORI

dello Studio di Padova.

Concediamo Licenza agli Eredi Baglioni Stampatori di Venezia, di poter ristampare il Libro intitolato *Theologia Scolastica-Dogmatica juxta mentem D. Thomae Aquin.* ad usum discipulorum ejusdem Angelici Praeceptoris accommodata per F. Vincentium Ludovicum Gotti Ordin. Praedicatorum, osservando gli ordini in materia di Stampe, e presentando le solite Copie alle Pubbliche Librerie di Venezia, e di Padova.

Dat. li 30. Aprile 1792.

(GIACOMO NANI Kav. Reform.

(ZACCARIA VALLARESSO Reform.

(FRANCESCO PESARO Kav. Prae Reform.

Registrato in Libro a Carte 257. al Num. 14.

Marcantonio Sanfermo Segr.

ION

TRA-

TRACTATUS PRIMUS. DE DEO INCARNATO.

EL Incarnati nomine intelligimus divinam, & humanam naturam unitas in una persona divina, nempe Verbi. Actio, quae hac mirabilis unio facta est, communiter vocatur Incarnatio; seu actio, quae Verbum divinum assumpsit carnem ad suum esse personale. Licet enim non solum carnem Verbum assumpsit, sed etiam animam, mentem, & totam humanam naturam; frequentius tamen a carne Verbum dicitur incarnatum, quam ab humanitate inhumanatum. Primo. Quia saepe in S. Scriptura nomine carnis totus homo designatur Gen. 6. vt. 12. *Omnis quippe caro (id est omnis homo) corrupturam viam suam super terram.* Secundo. Quia caro, quae est pars visibilis hominis, aptior est ad explicandum hoc Mysterium, quo Deus visibilis factus est, Baruch 3. ver. 38. *Post hac in terris visus est, & cum hominibus conversatus est.* Et 1. ad Timoth. 3. ver. 16. *Incarnatio vocatur: Magnum pietatis Sacramentum, quod manifestatum est in carne.* Unde S. Leo, Serm. 2. de Nativit. *Invisibilis est in carne.* Tertio. Quia sic magis opponitur Manichaeis, veram carnem assumptam fuisse a Verbo negantibus. Quarto. Quia sic ostenditur Dei bonitas, quae majestatem suam adeo humiliavit, ut ad carnem usque deprelleret. Quinto. Quia tali nomine exprimitur in Scriptura, maxime Joan. 1. ver. 14. *Et Verbum carne factum est.* Quare Concilium Nicenum primum pronuntiavit: *Et incarnatus est.*

Explicitis ergo nominibus Mysterii, de quo acturi sumus, ordo quaestionum postulat, ut primo de ejus possibilitate tractemus. Secundo, De ejus existentia. Tertio, De necessitate. Quarto, De motivo. Quinto, De essentia, ac ultimo termino, qui ex Incarnatione resultat. Quibus intermiscemus errores, qui circa hoc Mysterium variis temporibus emerferunt, eosque confutabimus.

Q U E S T I O I.

De Possibilitate Incarnationis.

Incarnationem esse possibilem Gentiles negant, & ex Judaeis etiam non pauci, ut Christianis, eam jam peractam asserentibus, toto Caelo se dividant. Utrosque ergo praesenti Quaestione aggrediemur. Et primo adversus Gentiles, ac Judaeos, quaeremus: An Christiani ipsi demonstrare queant, Incarnationem esse possibilem. Secundo: An, seclusa revelatione divina, aliqua mens creata, sive humana, sive Angelica possibilitatem Incarnationis, nempe, unionem divinae Personae cum humana natura concipere valeat.

D U B I U M I.

An Christianus adversus Gentiles, & Judaeos possit demonstrare Incarnationem esse Possibilem?

S. I.

Resolutio Dubii.

U T omnis aequivoctio auferatur, suppono, Incarnationem esse possibilem, nullo argumento positivo a ratione naturali ducto, posse demonstrari: nullum enim est medium in natura positive ducens ad ejus possibilitatem. Non a priori; quia nihil pure naturale potest esse causa Incarnationis: nec a posteriori; quia in rebus naturalibus nullus est effectus, ex quo dignosci possit possibilitas Incarnationis; cum sit ordinis omnino diversi, ut Infra videbimus, Dub. sequenti. Solum ergo quaerimus: An possit saltem argumento negativo demonstrari, ostendendo, non posse a Gentilibus demonstrari, Incarnationem esse impossibilem.

II. Quare noto: triplici via posse nos procedere ad evincendum, demonstrari non posse, Incarnationem esse impossibilem. Primo: solvendo omnes rationes in oppositum, & ostendendo, illas esse sophisticas, aut saltem evidenter non concludere. Secundo: asserendo aliquas auctoritates Scrip-

Gotti Theol. Tom. III.

rae, aut Definitiones Ecclesiae, si infidelis, contra quem agimus, eas admittat. Tertio: rationibus naturalibus, non quidem demonstrativis, sed suisvis, ostendendo, Incarnationem non esse contra rationem naturalem, sed supra illam; ideoque si eam non percipiunt Gentiles, eorum ignorantiae culpam esse. In casu ergo dum contra Gentiles procedimus, qui nullas admittunt Scripturas, aut Ecclesiae sanctiones, non possumus agere contra illos secunda via; sed solum prima, aut tertia.

III. Dico ergo. Potest Christianus ostendere contra Gentiles, Incarnationem non esse impossibilem; Probo primo, tertia via, asserendo rationes suadentes, Incarnationem non esse contra rationem naturalem, sed supra illam; ideoque non esse impossibilem. Primo. Ideo infidelis judicat, Incarnationem esse impossibilem, quia ipsi impossibilem caput est, quomodo Deus possit incarnari: sed hoc nihil valet; ergo Secundo. Min. prob. Si rusticus, & indoctus judicaret, perissimum artificem non posse facere aliquod opus maximum; quia ipse rusticus nequit percipere, quomodo illud maximum opus fieri possit: nonne desideretur? Ergo desiderandi sunt Gentiles, qui suo capiti metientes potentiam Dei, apud quem possibile sunt, quae apud homines sunt impossibilia, teste Christo Lucae 18. ver. 27. *Quae impossibilia sunt apud homines, possibilia sunt apud Deum;* ideo negant, Deum posse aliquid facere, quia ipsi nequeunt percipere, quomodo possit fieri.

IV. Secunda ratio sumitur ex S. August. *Epist. 3. modo 127. ad Volusianum cap. 3. Sic. Deo non est negandum, quod potuit creaturae concedi; sed anima rationalis, quae est forma subsistens, & spiritalis, sicut unit corpus in unitate suppositi; ita ut ex ea & corpore resultat una persona, qui modus unionis non potest a nobis perfecte intelligi; ergo ponit Deus unire sibi naturam humanam (ferocis imperfectionibus partis, mutationis, quae in animi sunt) in unitate personae. Sicut (inquit August.) in unitate personae anima unius corporis, ut homo sit: ita in unitate personae Deus unius corporis, ut Christus sit. In illa ergo persona mixtura est anima, & corpus, in hac persona mixtura est Dei & hominis: si tamen recedat auditor a consuetudine corporum, quae solent esse liquores ita commiseri, ut neuter servet integritatem suam; quamquam & in istis corporibus aeri lux incorrupta miscetur. Ergo persona hominis mixtura est anima & corporis: persona autem Christi mixtura est Dei & hominis.*

V. Tertia ratio sumitur exemplo insertionis. Sicut enim ex duabus arboribus diversae speciei, per insertionem una arbor coalescit, unicum quasi suppositum fit, una radix, unus truncus diversos specie fructus profertens: quare non possunt in unum suppositum convenire natura humana cum divina, & diversae speciei operationes producere? Ita S. Thom. in 3. dist. 1. qu. 1. art. 1. *Incarnatio (inquit) insertioni comparatur. Sicut enim in insertione in eodem truncu, in quo erat unus ramus per naturam, sic ramus alius per insertionem, ita in eadem persona, in qua naturaliter erat divina natura, est per unionem humana natura.*

VI. Quarto sic. Incarnationem esse impossibilem non potest evidenter demonstrari nec ex parte divinae personae, nec ex parte humanae naturae, nec ex parte unionis utriusque. Non ex parte divinae personae: haec enim cum sit infinita, non apparet, cur ita sit alligata naturae divinae, quin possit aliam quaecumque extraneam terminare. Cumque eminenter contineat perfectionem cujuscumque personae creatae, non minus ac virtus divina perfectionem omnis virtutis creatae, non apparet, cur non possit per seipsam praestare effectum, quem praestare subsistentia creata: sicut virtus divina praestare potest per se ipsam omnem effectum praestabilem a virtute creata. Non ex parte humanae naturae: nam haec distinguitur a propria personalitate, & est prior illa: id autem, quod est distinctum ab aliquo, & est prius illo, non apparet, cur non possit privari illo, & existere sine illo. Neque ex parte unionis naturae creatae cum divina: quia unio haec non fit quasi quod natura divina transeat in humana, vel e contra, sicut in mixtione corporum, sed per hoc, quod, salva integritate utriusque naturae, colligitur invicem in unitatem personae: sic, ut humana natura elevetur ad idem esse subsistentiale, quo subsistit natura divina, in quo nihil apparet repugnans: Si enim Deus est summum bonum, & sum-

A

num

litione, ratio naturalis non potest procedere...

Poserior autem pars probatur. Nam suadere...

S. II.

Objectiones contra hanc doctrinam.

VIII. PRIMO obijciunt contra primum...

IX. Respondenti primo, vel negando absolute...

X. Respondenti potest secundo, omnia maj. diff. min. Si ipsa...

XI. Secundo obijciunt contra eandem. De illo potest...

XII. Secundo obijciunt contra eandem. De illo potest...

ter credibilia, ergo &c. Maj. probatur primo. Qui evidenter...

Secundo. Quod est evidenter impossibile, est evidenter...

XII. Respondo, neg. maj. Nam evidenti credibilitati ex...

XIII. Ad primam probationem maj. dico, in illo discursu...

XIV. Ad secundam probat. major. nego. Debet enim inferri...

XV. Tertio obijciunt. Satis Angelus sua naturali perspicacia...

XVI. Respondo, nego ant. pro utraque parte. Sola enim...

Neque id potest suspicari ex parte naturae humanae. Ex quo...

XVII. Replacabis. Supernaturalitas non officit, quin Incarnatio...

Deinde, non minus supernaturaliter, accidens existere in se...

XVIII. Respondo, nego anteced. Ad exempla de resurrectione...

Ad exemplum de accidente negari potest, absque revelatione...

QUESTIO II.

De existentia incarnationis.

Incarnationem fuisse peractam in Jesu Nazareno, qui fuit...

D U A B I U M I.

An existentia incarnationis probari possit adversus gentes?

S. I.

Argumentum Primum ex Miraculis.

EXISTENTIA incarnationis adversus gentes non potest efficaciter probari...

II. Validum ergo testimonium credibilitatis peractae in Christo...

III. Maximum item miraculum fuit illuminatio caeci nati, quod...

IV. Tertio. Statutum esset asserere, miracula fuisse Christo...

in Filium Dei? Et respondeant isto: Quis est, Dominus, ut...

IV. Rursum: Erit paratum illud miraculum, cum Judaei...

XVIII. Respondo, nego anteced. Ad exempla de resurrectione...

V. Hoc item evincunt etiam alia miracula facta per Apostolos...

VI. Probanda supernaturaliter consequentia, nampe miraculis...

VII. Frivolium enim primo esset dicere, miracula Christi...

VIII. Secundo, Frivolium, vel potius impium esset dicere...

IX. Tertio. Statutum esset asserere, miracula fuisse Christo...

X. Tertio. Statutum esset asserere, miracula fuisse Christo...

XI. Tertio. Statutum esset asserere, miracula fuisse Christo...